

РЕШЕНИЕ

№ 185

гр. Горна Оряховица, 07.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГОРНА ОРЯХОВИЦА, VIII СЪСТАВ, в публично заседание на девети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Трифон П. Славков

при участието на секретаря Силвия Д. Николова
като разглежда докладваното от Трифон П. Славков Гражданско дело № 20234120101289 по описа за 2023 година

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 403 ГПК.

Ищцовото дружество „Сириус ПБ“ООД е предявило срещу П. Д. Х. от гр. Г.О. иск по чл. 403, ал. 1 от ГПК за заплащане на сумата от 4500 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, вследствие на допуснато в полза на ответника с определение № 169/05.11.2021 г. по т. д. 82/2021 г. по описа на ОС – В. Търново обезпечение чрез налагане на обезпечителна мярка-„възбрана“ върху всички недвижими имоти собственост на дружеството. С влязъл в сила съдебен акт на 05.04.2023 г. делото е прекратено поради отказ от иска на П. Д. Х., а с определение № 180/31.05.2023 г. съдебния състав по делото е отменил допуснатото обезпечение. Поради изложеното ищецът претендира горепосоченото обезщетение за претърпени вреди поради наложената обезпечителна мярка. Твърди, че наложената обезпечителна мярка е отнела възможността на дружеството да набере оборотни средства за осъществяване на дейността си. Също така била пропусната възможността да се реализират редица сделки, включително да се сключи окончателен договор. Счита, че в случая е налице хипотезата на чл. 403, ал. 1 ГПК, доколкото обезпечението е отменено. Ищецът счита, че ответникът следва да понесе риска от незаконосъобразните си действия, както и обективната, безвиновна отговорност по чл. 403, ал. 1

ГПК.

Ответникът не е депозирал писмен отговор на исковата молба. В съдебно заседание процесуалния представител на ответника оспорва иска.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, направи следните фактически и правни изводи:

В настоящия случай не се спори, а и от приетите писмени доказателства се установява, че с решение от 12.07.2021 г. на общото събрание на ищцовото дружество ответникът П. Х. е бил изключен като съдружник и освободен като управител на „Сириус ПБ“ООД. Срещу това решение завел т.д.№ 85/2021 г. по описа на ОС-В. Търново за обявяването му за незаконосъобразно. По време на производството поискал по реда на чл. 389, ал. 1 от ГПК да бъде наложена обезпечителна мярка – налагане на възбрана върху всички недвижими имоти собственост на дружеството. С определение от 05.11.2021 г. е допуснато поисканото обезпечение срещу депозиране на гаранция в размер на 5000 лв. С молба от 02.12.2021 г., след заплащане на гаранцията от ответника, съдът е издал обезпечителна заповед. Възбранени са имоти на „Сириус ПБ“ООД, между които й един от складовете на дружеството, находящ се в гр. Г.О., ул. ***.

Страните не спорят, че с влязъл в сила на 05. 04. 2023 г. акт производството по т. д. № 85/2021 г. по описа на ОС- В. Търново било прекратено поради отказ от иска предявен от ответника П. Х., а с определение № 180/31.05.2023 г. съдът е отменил допуснатото обезпечение.

В първото по делото съдебно заседание ищецът представил предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот от 16.09.2021 г. между „Сириус ПБ“ ЕООД и Ц.П.Ц.. Договорът е оспорен от ответника. В същото заседание е представено и заявление с дата 30.07.2023 г. от Ц.П.Ц., с което отправя покана да му бъде изплатена дължимата неустойка в размер на 6000 лв. съгласно чл. 3.1, 3.2, 3.2 от договора между страните, поради невъзможността да се осъществи договорената продажба на недвижимия имот. Сочи се, за причина за невъзможността, наложена възбрана.

По делото е приета съдебно - счетоводна експертиза, видно от която е, че неустойката в размер на 6000 лв. с касов ордер №644/08.08.2023 г. е изплатена на М.. Разходът за ищцовото дружество бил осчетоводен, съгласно изискванията на Закона за счетоводството и националните нормативни

документи, регламентиращи счетоводната отчетност. Вещото лице не може да посочи, дали счетоводните книги на ищцовата страна са редовно водени през периода 19.09.2021 г. до 08.08.2023 г., т.к. била необходима цялостна проверка (ревизия) на дружеството в посочения период.

По делото е разпитана свидетелката К. К., която посочва, че работи като управител на „Техноресурс БГ“ ЕООД, а седалището на дружеството било на адрес : гр. Г.О., ул. ***. Свидетелства, че ползва сградата под наем, а наемодател е ищеца по делото. Спомня си, че на 16.08.2021 г. видяла договор между управителя на ищцовото дружество и лицето Ц. М., както и че това бил предварителен договор за продажба на складово помещение.

По делото е приета справка от ТД-НАП В. Търново, видно от която е, че за третото тримесечие на 2023 г. в качеството на платец на доход по ЗДДФЛ нямало данни за подадена от ищцовото дружество декларация по чл. 55, ал. 1 от ЗДДФЛ.

Предметът на иска по чл. 403, ал. 1 ГПК е търсене на отговорност от лицето, по чиято молба е образувано обезпечително производство, допуснато е обезпечение и е наложено ограничение на правната сфера на друго лице. Отговорността е специфична, обективна, безвиновна, деликтна гражданска отговорност. Основанията за нейната реализация са, когато обезпечения бъдещ иск не бъде предявен в определения от съда срок, когато не е разгледан по същество и делото е прекратено/каквото е настоящия случай/, отхвърлен е по същество, като неоснователен или самото обезпечение е отменено от въззивната инстанция като недопустимо или неоснователно. Тази отговорност е извъндоговорна отговорност, основаваща се на общата забрана да се вреди другиму, поради което се приема, че се основава на накърняването на т. нар. "негативен интерес". В следствие на допуснатото обезпечение ответникът е претърпял неблагоприятни последици в своята правна сфера, поради поведението на ищеца по обезпечения иск. Именно затова отговорността по чл. 403, ал. 1 ГПК се категоризира като деликтна отговорност.

Фактическият състав на отговорността за вреди по горната правна норма възниква при три кумулативни елемента: 1/ наложена обезпечителна мярка; 2/ някоя от хипотезите на чл. 403, ал. 1 ГПК; 3/ наличието на вреди, причинени от обезпечителната мярка.

В теорията се прави разграничение между защитата срещу процесуално

незаконосъобразно и материалноправно незаконосъобразно обезпечение. В първия случай незаконосъобразността е резултат от липсата на процесуалните предпоставки за обезпечаване на иска /за да допусне обезпечение на иска, съдът трябва да установи, че ищецът има право на иск /че предявения иск е допустим и вероятно основателен/ и че е налице нужда от обезпечаване; в изискването за вероятна основателност на иска законът има предвид искът да е подкрепен с писмени доказателства, доказващи факта, пораждащ претендираното право, а когато ищеца не разполага с такива документи може да удостовери вероятната основателност на иска, като изрази готовност да представи парична гаранция, освен ако не се освобождава от представяне на гаранция – чл. 391 ГПК/. Във втория случай предпоставки има, но крайния резултат от спора не установява съществуването на твърдяното от ищеца материално право. Защитата при първата хипотеза се изразява в обжалване на допуснатата обезпечителна мярка – в случая потвърдена от въззивната инстанция, а при втората – в предявяване на иск за обезщетение по чл. 403, ал. 1 ГПК.

При съвкупната преценки на доказателствения материал по делото, съдът намира, че в настоящия случай иска се явява неоснователен, поради липса на установена вреда.

Вредите, които има предвид нормата на чл. 403, ал. 1 ГПК, могат да бъдат както имуществени, така и неимуществени по смисъла на чл. 82 ЗЗД. С Решение № 67/22.04.2013 г. по т. д. № 28/2812 г. на II т. о. на ВКС, постановено по реда на чл. 290 ГПК, касационната инстанция се е произнесла по този въпрос по следния начин: "Имуществени са както понесените загуби, така и пропуснатите ползи. Поради това и доколкото в посочената норма липсва изрична регламентация относно вредите, съответно приложими по отношение на тях следва да се считат разпоредбите на Закона за задълженията и договорите. Съгласно чл. 51, ал. 1 ЗЗД, обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането". Следователно, на обезщетяване подлежат не само претърпените загуби, но и пропуснатите ползи. Както в правната доктрина, така и в съдебната практика, пропуснатата полза се дефинира като неосъществено увеличаване на имуществото на едно лице, което би настъпило, ако не е било осуетено от поведението на друго лице. Безспорно е също, че за да бъде присъдено обезщетение за пропуснати ползи, следва да е доказано тяхното настъпване.

Макар и постановено по въпроса за приложимостта на чл. 82 ЗЗД в хипотезата на предявен иск за обезщетяване на вреди под формата на пропуснати ползи, произтичащи от забавено изпълнение на задължение за изграждане на обект, в ТР № 3 от 12.12.2012 г. на ОСГТК на ВКС е даден принципен отговор и на въпроса за пропуснатите ползи. В същото е посочено, че установяването на пропуснатата полза се основава на предположение за състоянието, в което имуществото на кредитора би се намирало, ако длъжникът беше изпълнил точно задължението си, съпоставено с имуществото му към момента на неизпълнението. Тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, това предположение трябва винаги да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването.

Сигурна възможност за увеличаване на имуществото ще е налице, когато на база доказани обективни факти и при обичайното развитие на нещата, отчитайки особеностите на конкретния случай, може да се направи достатъчно обоснован извод, че в патримониума на ищеца действително е могла да настъпи положителна промяна.

Законодателят не е изключил правото на обезщетение за вреди, причинени от неоснователна или недобросъвестно потърсена защита на субективни материални права чрез изпълнително, исково и обезпечително производство.

В чл.403 ГПК е определено, че подлежат на обезщетение уврежданията, причинени от допуснато обезпечение, когато не е имало правно основание за предприемане на исковото производство, съответно за налагане на ограничения по чл. 389 и сл. ГПК или иска, по който е допуснато обезпечението не се предяви в срок.

В настоящия случай ищецът претендира наличие на пропуснатата полза, поради това, че е бил в невъзможност да използва активите, които са били възбранени при допуснатото обезпечение. Поради това се е затруднила работата на дружеството, пропуснато е увеличение на имуществото му поради неосъществяване на редица сделки, които не посочил изчерпателно, но маркирал някои от тях: „Ден и нощ“ ООД за заявени лагери, „Фураж Росица Павликени“ за заявена грес и „Регал“ ЕООД за заявени ремъци.

С оглед цитираното решение на касационната инстанция, както и ТР № 3 от 12.12.2012 г. на ОСГТК на ВКС, следва да се посочи, че ищецът не е ангажирал доказателства за сигурната положителна промяна в стойностния и веществен състав на активите си - с какво /вещи, пари, други материални блага и др. /, с колко /с каква стойност/ и по какъв начин /придобивни способности/ би се увеличило имуществото му, ако не са били наложените възбрани, но и не само това – как твърдяното увеличение е станало невъзможно, поради това, че имотите на страната са били възбранени и по какъв начин това е попречило да се продадат ремъците, лагерите и греста.

Ищецът твърди, че наложената обезпечителна мярка е довела до невъзможност да ползва имотите си. Действително в случай на неправомерно възбранен имот/и собственикът им търпи загуби или пропуснати ползи под формата на неосъществено увеличаване на имуществото, което се основава на предположението за състоянието, в което то би се намирало, ако не бяха засегнати имуществени блага. Следователно, след като ответникът е направил отказ от иска си, възбраняването на собствени на ищцовото дружество имоти е било неправомерно, като последното без основание е било лишено от възможността да се разпорежда безпрепятствено за периода от налагането на възбраната на 02.12.2021 г. до влизане в сила на съдебното определение за прекратяване на производството по т. д. № 82/2021 г. на ОС-В. Търново на 05.04.2023 г. и отмяна на допуснатото обезпечение на 31.05.2023 г. Ето защо, дружеството вероятно е било затруднено спокойно да осъществява стопанската си дейност и да привлича парични средства от банкови институции, както и да тегли кредити от банкови институции или да продава имотите си. От друга страна, противно на доводите на ищеца, че възбраната не е била вдигната, което му е попречило да продаде сградата на ул. ***, съответно кандидат-купувачът да поиска заплащане на неустойка в размер на 6000 лв., не обуславя основателност на претенцията. Това е така, защото неустойката се е претендирала от третото за делото лице Ц. М. едва след отмяна на определението, с което наложена възбрана на имотите на дружеството е била отменена, т.е. това задължение е станало ликвидно и изискуемо, след депозиране на заявлението от третото за делото лице Ц. М. на 30.07.2023 г., което е няколко месеца след отмяна на обезпечението – 31.05.2023 г.

В този смисъл, за периода от 02.12.2021 г. до 31.05.2023 г. "Сириус ПБ" ООД неправомерно е било лишено от възможността да използва активите си и има право на обезщетение. Възможността за намаление на имуществото на увреденото от деликта лице сама по себе си не е достатъчна, за да се приеме наличието на претърпяна загуба. Дали претърпяната загуба се е реализирала е въпрос на съществуване или несъществуване на обективни факти от действителността, които подлежат на доказване и от които произтича тази възможност. Съгласно разпоредбата на чл. 154, ал. 1 ГПК, всяка една от страните в производството трябва да докаже фактите и обстоятелствата, на които основава изгодните за себе си искания и възражения, съответно да понесе неблагоприятните последици от недоказването им. При иск за обезщетение за вреди от непозволено увреждане увреденото лице трябва да установи всички елементи, включени във фактическия състав на увреждането, с изключение на тези, които се предполагат по силата на закона, а деликвентът следва да установи обстоятелствата, водещи до отпадане на отговорността му или до ограничаване на обема ѝ. При непозволеното увреждане вината на деликвента се предполага до доказване на противното, от което следва, че всички останали елементи от фактическия му състав, включително и вредите, подлежат на доказване от увреденото лице. Вредите са обективна категория и затова за уважаването на иска за непозволено увреждане не е достатъчно настъпването им да е предполагаемо и хипотетично, а е необходимо да се установи реалното им съществуване. В този случай, на доказване подлежат фактите, от които произтича възможността за реализиране на ползата, както и че реализирането ѝ е станало невъзможно поради деликта. Тези факти са конкретни и обективно съществуващи, поради което при спор относно претърпяна пропусната полза съдът следва да преценява всички доказателства за действително съществуващите факти и състояния, от които може да се направи обоснован извод за сигурно увеличаване на имуществото на увреденото лице, което е осуетено от деликта. В този смисъл – Тълкувателно решение № 3/13.01.2023 г. по тълк. дело № 3/2021 г. на ВКС, ОСГТК.

По настоящото дело не се доказва сигурното увеличение или намаляване на имуществото на ищеца с претендираната сума от 4500 лв., в случай че същият бе използвал възбранените недвижими имоти през

процесния период, като не може да се приеме, че тази пропусната полза или вреда със сигурност са настъпили. Подобен извод е твърде хипотетичен, а и по същество абсолютно необоснован. По делото липсват, каквито и да било данни и доказателства за сферата на дейност на ищцовото дружество, за реалния обем на осъществявания от него годишен оборот, за функциониране на дружеството, за осъществяване на стопанската му дейност като минимално необходима оборотна сума в размер на 250 000 лв., за характера и броя на сключваните сделки и тяхната стойност, така че не става ясно доколко активна е била дейността на търговеца през процесния период и дали наистина същият е щял да вкара в гражданския оборот възбранените имоти, съответно да ги представи като обезпечение за кредити и да реализира от тях печалба, респ. в какъв размер би била тя. Описаните факти не биха били доказани и с поисканата с исковата молба съдебно-счетоводна експертиза, доколкото въпросите ѝ в тази част са напълно хипотетични – какъв е коефициента на абсолютна и бърза ликвидност на дружеството за периода 01.01.2022 г. до 01.05.2023 г., за възможностите на предприятието да покрива възникнали задължения, както и необходимите средства за ликвидност, както и за определяне на нанесената вреда от всяка поискана от контрагент сделка за изпълнение поради липса на парични средства. При липсата на данни за конкретни контрагенти и конкретни сделки, чието сключване е било осуетено от липсата на разполагаеми парични средства през процесния период, хипотетичното заключение на вещото лице по тези задачи не би обосновоало доказване на претендираната пропусната полза, съответно вреда в размер на 4500 лв. за заплатена неустойка.

По делото не са представени доказателства и че за времето, през което е била действаща обезпечителната мярка, ищецът е пропуснал възможността да получи граждански плодове от отдаване под наем на недвижимите имоти. Напротив свидетелката К. К. все още ползва под наем процесния недвижим имот, находящ се в гр. Г.О., ул. ***. Няма данни, че за изследвания период от време за ищеца е настъпила изискуемост на вземанията, които има към банките и наложените възбрани са възпрепятствали тази изискуемост. Когато обезпечителната мярка е възбрана, а една от претендираните вреди е неустойка, е необходимо освен това вземане да съществува, то да е изискуемо. В настоящия случай изискуемостта на претендираната от ищеца вреда под форма на неустойка е настъпила, след

като е влязло в сила определение на ОС-В. Търново, с което е била отменена допуснатата обезпечителна мярка възбрана, т. е. не се доказва пряка връзка между изискуемостта ѝ и наложената обезпечителна мярка. Ищцовото дружество не доказва и представения предварителен договор за продажба на недвижим имот да е бил развален по надлежния ред, за да може да възникне правото на Ц. М. да претендира неустойка. Ето защо тезата на ищеца за настъпила вреда и пропусната полза, не може да бъде споделена, а искът му следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

С оглед изхода на правния спор и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК единствено ответникът има право на разноски в размер на 750 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от "Сириус ПБ " ООД, ЕИК 104630823, с адрес гр. Г.О., ул. *** против П. Д. Х., ЕГН*****, с адрес: гр. Г.О., ул. ***, иск с правно основание чл. 403, ал. 1 ГПК, за заплащане на сумата от 4500 лв., представляваща обезщетение за вреди от поискана и допусната възбрана върху недвижимо имущество на дружеството, ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА "Сириус ПБ " ООД, ЕИК 104630823, с адрес гр. Г.О. , ул. ***, да заплати на П. Д. Х., ЕГН*****, с адрес: гр. Г.О., ул. ***, сумата от 750 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд – Велико Търново в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл.7 ал.2 от ГПК.

Съдия при Районен съд – Горна Оряховица: _____